

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА - ВЕЛИНГРАД
Бул. "Съединение" №256, e-mail: 1301811@edu.mon.bg, <http://www.csop-velingrad.org>

ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ВСИЧКИ СЛУЖИТЕЛИ В ЦСОП-ВЕЛИНГРАД

В СЛУЧАИ НА ТОРМОЗ И НАСИЛИЕ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ

Правилата са създадени във връзка с прилагане на Механизма за противодействие на тормоза, те са неразделна част от Вътрешните правила за дейността в ЦСОП-Велинград и ПВТР. Тяхната цел е прилагане на цялостен подход за недопускане на тормоз и прояви на насилие сред децата и бързо и ефективно справяне с проявленията на такива. Утвърдени от Директора на ЦСОП – Велинград със заповед № 48 от 25.09.2025 г.

I. Правилата са разработени на базата на:

- направената оценка и анализирането на проблема, свързан с наличие и прояви на тормоз сред децата;
- набраните предложения от страна на ръководството на детската градина, групите, учителите, непедагогическия персонал;
- сътрудничеството с експерти по проблема, родители и институции/организации, свързани с проблемите на безопасността на децата и тяхното физическо и психическо благополучие.

II. Правилата съблюдават следните принципи:

- Нетолериране и нетърпимост на тормоза и насилие в ЦСОП-Велинград
- Ангажираност от страна на всички служители в ЦСОП.
- Стремение към формиране на общност, култура на социално компетентно поведение от всички участници в живота на центъра.
- Строги граници за неприемливо поведение, водещо към тормоз и насилие и прилагане на съответни мерки при преминаването на тези граници.

Правилата гласят следното:

- В ЦСОП-Велинград всички участници в живота на центъра се уважават взаимно (ученици, учители, ръководство, родители, непедагогически персонал).
- Всички поддържат позитивен психологически климат и конструктивни отношения в дух на взаимно разбиране, сътрудничество и толерантност.
- Всички изпълняват съвестно и отговорно своите конкретни ангажименти по превенцията и справянето с тормоза.

Периодът на училищната възраст е много важен за вземане на необходимите мерки за преодоляване на агресивните тенденции в детското поведение. Необходими са съвместни усилия на семейството, центъра и обществени институции, за да се работи целенасочено в посока преодоляване на затрудненията, които имат агресивните деца, за формиране на умения да виждат и чуват не само себе си, но и другите, да дават израз на чувствата си в различни позитивни начинания, да се учат да се освобождават от натрупаната агресивна емоция чрез приемливи действия. Трябва непрестанно да се търсят възможности да се „разрежда“ натрупаната негативна енергия в децата със СОП. В центъра трябва да се използват всички ресурси, за да бъдат удовлетворени потребностите на учениците от внимание. Точно тук има възможност да бъдат предлагани на агресивните деца различни начини, за да излязат от кризата и да си

поемат дълбоко дъх. Поведенческият репертоар на агресивните деца не е устойчив и ето защо специалните педагози трябва да им дават възможност да избират други алтернативи на поведение. Работата с тази категория деца може да се провежда в три направления:

1.Работа за овладяване на гнева - обучаване на агресивните деца в приемливи начини за изразяване на своя гняв (игри с пясък и вода, работа с пластелин, боксова круша, боулинг, рисуване, работа с арттерапевт, мека стая и други)

2.Изграждане на умения да се владеят в дадена ситуация- трениране навика да разпознават различни емоционални състояния като се развива потребност да говорят за случката (рисуване на тема "Когато съм радостен", „Когато съм сърдит" ; размяна на листи с нарисувани човешки фигури, изобразени в различни ситуации като децата трябва да завършат рисунките; картинни тестове изобразяващи емоционални състояния

3.Формиране на способности за емпатия и съпреживяване (ролеви игри, в които ученикът със СОП се поставя на мястото на други, възможност да оценява своето поведение от страни) Учителят в трябва да умее да реагира много бързо, когато забележи агресивни прояви у децата. Не бива да изчаква детето да удари, да блъсне, да счупи няколко пъти, за да му каже „Стига". Той трябва да има изградена стратегия за „бързо реагиране" в подобни ситуации:

III. ПОЛИТИКА

1.Педагогически съвет

- Приема настоящите правила, като част от ПВТР в центъра

2. Координационен съвет

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище.
- Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни ценности, правила и последици.
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
- Подпомага класните ръководители с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

3. Психолог

- Всяка година извършва оценка на тормоза в училище чрез различни анкети и методики и я представя пред Педагогически съвет.
- Съхранява Дневника за регистриране на случаи на насилие.
- Участва в екипите за работа по случай и разработва програми за работа с деца в риск.
- Участва в дейността на Координационния съвет.
- Обучава групи от връстници и подпомага работата им като посредници при конфликти.

4.Ръководители на паралелки/групи

- В началото на годината провеждат занятия с класа, посветени на тормоза и насилието. С помощта на учениците приемат ценности, правила и последици при прояви на насилие. Постерите с приетите ценности, правила и последици се поставят на видно място в класната стая.
- Запознават учениците и родителите с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз.
- Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно изискванията на Класификацията на нивата и формите на тормоз.
- За всеки инцидент или проява на насилие регистрират в Дневника за случаите на тормоз конкретната ситуация, съгласно изискванията на Класификацията на нивата и формите на тормоз.
- Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от класа им.
- Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, МКБППМН и др. Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 и 111.
- Информират родителите за дейностите по Механизма, както и за приетите правила и процедури. Съдействат за включването им в дейностите на ниво център.

5. Учители и терапевти, които не са ръководители на паралелки

- Включват темата за насилието в занятия, при които това е възможно.
- Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.
- Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз над ученици.
- Ако са свидетели на ситуация на тормоз или насилие регистрират в Дневника за случаите на тормоз конкретната ситуация, съгласно изискванията на Класификацията на нивата и формите на тормоз.

6. Дежурни учители

- Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство.
- Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им.
- Оказват съдействие на охраната при установени от тях нарушения на ученици, докладват на ръководството на центъра, регистрират в Дневника за случаите на тормоз конкретната ситуация, съгласно изискванията на Класификацията на нивата и формите на тормоз.

7. Помощен персонал

- Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в училищните помещения в центъра и прилежащите зони, за които отговарят.
- Познават основните принципи на действие и ги прилагат - правила, последствия, протокол за реагиране на насилие.
- Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на ръководителя на паралелката/групата, заместник-директор, директор.
- Ако са свидетели на ситуация на тормоз или насилие регистрират в Дневника

за случаите на тормоз конкретната ситуация, съгласно изискванията на Класификацията на нивата и формите на тормоз.

8. Родители/настойници

- познават и подкрепят политиката на ЦСОП за противодействие на насилието и тормоза.
- разпознават формите на насилие и тормоз и своевременно сигнализират съответните институции за ситуации на тормоз.
- знаят с кого да се свържат в центъра и извън него.
- знаят за процедурата за жалби, регистриране на сигнали и съответните мерки.
- участват в разрешаването на проблеми.
- редовно се информират за посещаемостта на детето си в учебни часове.
- информират класния ръководител за отсъствия на детето от занимания и специфичните нужди, от които се нуждае.
- участват в организирани от центъра мероприятия, свързани с ненасилие.
- предлагат мерки за подобряване на климата в центъра и ограничаване на тормоза.
- предлагат мерки за стимулиране на децата.
- съдействат за развиване на доброто възпитание и маниери на децата си
- познават механизма за противодействие на училищния тормоз и заявяват собствената си роля в този механизъм.

IV. Процедура за информиране и съобщаване на случаи.

1. Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа/групата и други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа.

2. Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на тормоз между деца, е длъжен да информира ръководството и да регистрира в Дневника за случаите на тормоз конкретната ситуация, съгласно изискванията на Класификацията на нивата и формите на тормоз.

V. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците.

Задължение на всеки учител, служител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация на тормоз трябва да бъде регистрирана в дневник за случаи на тормоз. Координационният екип извършва оценка на риска. Екипът е отговорен за анализа и разпознаването на ученици, които участват и се въвличат в ситуации на тормоз, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието. Анализът е подчинен на цели за извеждане на необходимост от индивидуална работа по случай с ученик, който се намира в ситуация на риск. Екипът предприема конкретна работа по случай в центъра.

2. При предприемане на индивидуална работа по случай с ученик на базата на направения анализ, координирането на работата се осъществява от психолога. Информацията за вписаните в Дневника със случаи на училищен тормоз се съхранява

само при психолога , или, по изключение, при друг член на координационния съвет, определен от директора на училището.

3. Според класификацията на формите на тормоз координационният съвет предприема съответни действия, посочени в Таблица 1 от Механизма. Настоящата заповед да се доведе до знанието на целия екип на ЦСОП за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението на заповедта ще упражнявам лично.

Директор:

Елена Канлиева

ЗАПОЗНАТИ СЪС ЗАПОВЕДТА: /по приложен списък/